

499 lat praw miejskich

STASZÓW

1525 - 2024

11 kwietnia 2024 r.

W roku 1519 wojewoda sieradzki Hieronim Łaski ożenił się z Anną Kurozwęcką córką Adama Kurozwęckiego i Jadwigi Tęczyńskiej. W ten sposób stał się właścicielem dóbr, w których znajdował się Staszów. Za jego wstawiennictwem sześć lat później król Zygmunta I Stary nadał Staszowowi przywilej na organizację trzech jarmarków rocznie.

Badacz historii, Lech Stępkowski, autor książki pt. „Staszów w opisach, aktach i dokumentach [...]” pisze między innymi:

„Publikowany niżej tekst przynosi pierwszą wzmiankę o Staszowie jako mieście, a ściślej biorąc miasteczku (*oppidum Staschow*) z okazji udzielenia mu przez króla zezwolenia na odbywanie corocznie 3 jarmarków. Zarówno to określenie, jak i przedmiot nadania królewskiego, potwierdzają niezbić miejskość naszej osady w 1525 r. Starania o prawo organizacji jarmarków musiały wyniknąć z zaawansowania rozwoju miejscowego osadnictwa, w tym rzecz jasna rzemiosła i handlu. [...] Przywilej ten niestety zachował się tylko w krótkim streszczeniu ksiąg kancelarii królewskiej, stąd trudno jest stwierdzić więcej o okolicznościach nadania i stanie miasta w tym roku. Podstawę publikacji stanowi tekst przechowywany w zasobie Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, w zespole akt Metryka Koronna, sygn. 38, f. 288. Datę i wystawcę uzupełniono na podstawie sąsiadujących rejestrow wystawianych dokumentów królewskich. Por. F. Kiryk, *Urbanizacja Małopolski. Województwo sandomierskie XIII - XVI w.*, Kielce 1994, s. 138-139; r. Szczygieł, *Lokacje miast w Polsce XVI wieku*, Lublin 1989, s. 51-54, 247.

FORA ANNUA PRO OPPIDO STASCHOW

Anno et loco quibus supra [*Cracoviae*, 1525 anno⁽¹⁾], feria 3 post dominicam Ramispalmarum⁽²⁾ Sacra Regia Maiestas concessit oppido Staschow in terra Sandomirien[si] tria fora annua: unum pro dominica post festum Ascensionis Domini⁽³⁾, alterum pro festo sancti Bartholomei Apostoli⁽⁴⁾ et tertium pro festo Undecimi Millium Virginum⁽⁵⁾.
Litterae retraditorii forma cancellarii solita.

Eundem ut supra [Sigismundus Rex Noster].

Przypisy:

⁽¹⁾ Według wcześniejszych zapisek księgi.

⁽²⁾ Pierwszy wtorek po Niedzieli Palmowej w 1525 r. wypadł 11 kwietnia.

⁽³⁾ Wniebowstąpienie Jezusa Chrystusa jest świętem ruchomym, zależnym corocznie od daty Wielkiej Nocy.

⁽⁴⁾ 21 sierpnia.

⁽⁵⁾ 21 października.[...]

Źródła:

Lech Stępkowski, „Staszów w opisach, aktach i dokumentach. Tom I: do poł. XIX wieku Lech”;
Dariusz Kubalski, „Historia Staszowa”.

11 kwietnia 2024 r. przedstawiciele władz samorządowych miasta złożyli kwiaty przed tablicą upamiętniającą Hieronima Łaskiego. Tablica znajduje się na pierwszym piętrze Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie.

Wiązanek złożyli burmistrz Miasta i Gminy Staszów – dr Leszek Kopeć wraz z zastępcą burmistrza dr inż. Ewą Kondę oraz przewodniczący Rady Miejskiej w Staszowie – Ireneusz Kwiecjasz.

W przyszłym roku będziemy obchodzić wspólny jubileusz 500 – lecia nadania praw miejskich Staszowowi – mówi burmistrz Staszowa, dr Leszek Kopeć – Już dzisiaj trwają przygotowania do tego wydarzenia. Dobiegają końca kilkuletnie prace związane z wydaniem monografii pt. „Staszów, 500 lat tradycji – dzieje miasta”. Wydawnictwo powstaje dzięki badaniom zespołu uczonych z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Kielcach oraz pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie – mówi władarz. Oprócz tekstów opracowany jest już układ graficzny książki. Jestem przekonany, że wydawnictwo w sposób kompleksowy podejmie historię naszego miasta i będzie ciekawym akcentem wielkiego jubileuszu, któremu będą towarzyszyć również koncerty, wystawy oraz wiele innych atrakcji.

STASZÓW *500 lat tradycji*
Dzieje miasta

STASZÓW *500 lat tradycji*
Dzieje miasta

Okladka monografii pt. „Staszów, 500 lat tradycji – dzieje miasta”

W 500 - LECIE
URODZIN
ZAŁOZCYIELA MIASTA STASZOWA
HIERONIMA ŁASKIEGO
UR. 27 IX 1496
ZM. 22 XII 1541
SPOŁECZENSTWO MIASTA STASZOWA
STASZOW DN. 27 IX 1996

